

NAŠA ANKETA NAŠA KAJ ODGANJA ALI VABI TURISTE - HRUP ALI MIR?

Mnenj o tem ali je Portorož poleti prehrupen, je najbrž skoraj toliko, kolikor je Portorožanov. Nekaj smo jih povprašali ali je po njihovem hrup res tolikšen, da škoduje portoroškemu turizmu. Če so odgovorili pritrdilno, smo jih še pobarali, kdo oz. kaj povzroča takšen hrup.

Ko prebiramo odgovore anketiranih, bi lahko rekli, da vsako uho - po svoje sliši! (Pre)občutljivost na hrup pa seveda zavisi tudi ali predvsem od tega, kje kdo stanuje. Vendar ima še največja strpnost nekje svoje meje... in če nekomu noč za nočjo bobni v ušesih, niti ni čudno, da od jeze "vidi rdeče". So tudi mnenja, da zabave brez hrupa (razgrajanja?) ne more biti.

Turistov o hrupu v Portorožu nismo spraševali. To bi morali najbrž narediti turistični delavci sami. Izvedeli smo le, da se gostje Hotelov Palace zaradi hrupa letos niso pritoževali. Le na začetku sezone so se želeli neki gostje preseliti na zadnjo stran hotela, ker zaradi prometnega hrupa z glavne ceste niso mogli spati.

Naš komentar: Tvoja svoboda, da se zabavaš, je omejena z mojo pravico, da v miru spim (in ne obratno)!

Danijela MILHARČIČ, 21 let, študentka, Pod anteno 21:

"Vidim, da če ni hrupa, tudi ni zabave in turizma. Če se v nekoliko kasnejših urah sprehodiš po Portorožu, je vse zaprto.

Kdor hoče mir, ta naj gre v hribe!"

Stojan TROHA, Obala 75:

"Posebno v večernih in nočnih urah je hrup velik sovražnik portoroškega turizma. Najpogosteje ga povzročajo motoristi in mopedisti. Kakor že več let zapored je tudi letos prišla k nam petčlanska družina iz Lichtensteina. Prvotno so nameravali ostati deset dni, že po štirih

ČAS PRAVLJIC IN ROBATE REALNOSTI

Različne odmeve dobivamo na naše sestavke. Pohvalne, odklonilne, pa tudi pomisleke in odmeve z drugega zornega kota.

"Ni se treba ob vse spotikati", "se vam ne zdi, da niste tako veliki turistični strokovnjaki, da bi lahko pisali, kaj naj bi bilo za portoroški turizem dolgoročno dobro", "zakaj dovolite, da vam v odgovoru na članek o "nerojnem" kiosku delijo lekcije", "tisto je bilo dobro, a jaz bi vse še bolj zašpicil(a)"... To je nekaj pripomb na sestavke v zadnjih številkah "Portorožana".

Kadar je na morju "bonaca" je najbolj dolgočasno, pravijo jadralci. Za "Porotorožana" je treba reči, da ni "bonace". Če pihlja skromen vetrca ali pa kar močna sapa, je oboje dober znak, da se nekaj premika. Zato nas nič ne moti, če bi bralci "Portorožana" kakšno misel sami obrnili ali pa drugače zapisali, druge stvari pa izpustili. Čimbolj se bodo odmevi iz nežnih sap spreverčali v močne vetrove, bolj bo to pripomoglo, da bo glasilo odsev različnih, včasih pa tudi nasprotujočih si življenjskih otenkov.

Nam vsem sicer ni zmeraj všeč, če vidimo v ogledalu napisanih besed tudi kaj takega, kar ni po naši meri ali pa celo uperja prst v kakšno bolečo točko. Toda ogledalo mora pokazati vse brez olupšavanja ali prikrievanja, kar odseva v njem. Pripovedovati pravljice o stvarih, ki jih ni in jih ne bo, bi bilo nepošteno.

Resnica ima mnogo obrazov. Zajeti njeno mnogoznačnost, pomeni ne bežati pred vsem, kar nam lepega in nelepega prinaša življenje.

Živimo čas sila robate realnosti. Javno napisana beseda ima dandanes bolj kot kdajkoli nalogo v zmedeni presenetljivo trdih vsakodnevnih življenjskih obratov iskati poti od človeka do človeka. Včasih sicer ne dovolj uspešno, a vendar spet in spet z novim upanjem, da človek ne more biti vedno človeku volk.

Gustav Guzej

NAŠA ANKETA NAŠA ANKET

pa so se poslovili, češ, da ne morejo prenesti spanje parajočega nočnega hrupa.

Če hočemo dobro turizmu, moramo poostri nadzor nad tovrstnim prometom, v Portorožu urediti parkiranje in tako kot drugod morda uvesti nadzor s parkirno."

Dragica TURK, obrtnica, Šentjane 31A:

"Letos je bilo veliko manj hrupa kot pretekla leta, kar nekam pomirilo se je. Mislim pa, da bi lahko bil Portorož bolj simpatičen in privlačen. Na vsakem vogalčku bi lahko igrale manjše skupine. Zlasti mladi bi lahko pokazali, kako so ustvarjalni. Po mojem mnenju je mesto premalo živahno, povsod je neko mrtvilo. Ne bi bilo napak, če bi Portorož poživili, vnesli vanj neko vzdušje, letos je bilo precej dolgočasno.

Glede motorjev pa mislim, da bi za red na cesti morali skrbeti policaji."

Dora IVANIČ, šivilja, Postajališča pot:

"Hrup portoroškemu turizmu zelo škoduje. Pri tem ne mislim na hrup, kjer se turisti veselijo, kjer je ples in druge prireditve. Gre za hrup, ki ga povzročajo obiskovalci gostišč, se prekomerno opijajo z alkoholom, kričijo in se sploh vedejo nekulturno. Nedopustno je, da so takšna gostišča lahko odprta vso noč. Seveda smo njihove žrtve domačini. Eno takšnih gostišč je "Portoroška restavracija". Trdim pa tudi, da turistom ni všeč

DALJE NA 3. STRANI

TOKRAT PRILOGA:

TELEFONSKI IMENIK OBČINE PIRAN Z ARES

Prejšnjikrat smo v "Portorožanu" napisali, da prilagamo dopolnjeni, popravljeni, obnovljeni začasni "Telefonski imenik občine Piran". Žal so tik pred koncem tiskanja nastale velike tehnične težave. Obljubo izpolnjujemo v tej številki. Seveda tudi tokrat dobijo portoroški krajanji oz. naši bralci glasilo s p r i l o g o b r e z p l a č n o. Drugi interesenti pa bodo lahko tak dopolnjeni telefonski imenik kupili na poštah naše občine.

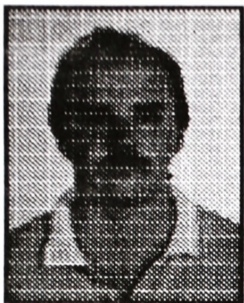
Seveda je bilo s priložo nemalo dodatnih stroškov. Nekateri so že vnaprej obljubili, **da jih bodo s prostovoljnimi prispevki pomagali pokriti**. Njim in vsem, ki boste sledili njihovem zgledu, se vnaprej **lepo zahvaljujemo**.

Prispevke lahko prinesete osebno v tajništvo Krajevne skupnosti Portorož, Obala 16 ali jih s položnico nakažete na žiro račun KS Portorož štev.: 51410-645-50022 s pripisom "Za Portorožana".

uredništvo

NAŠI OBRAZI • NAŠI OBRAZI • NAŠI OBRA

Miro Gorela, natakár,
ki ruši vse stereotipe o
tem poklicu:

"Zoprnih turistov ni"

"Nekaj kamenčkov v tem mozaiku je tudi ponudba hrane in ustrezne pijače k njej, ki je vsekakor odraz naše kulture prehrane. Mirno lahko rečemo, da je vsak izdelek, ki prihaja iz rok naših kuharjev, natakárjev in barmanov, unikaten izdelek z določeno umetniško vrednostjo, saj je v vsak proizvod vloženo veliko dela in znanja. Tako naj bi bilo tam, kjer še ni", je zapisal Miro Gorela, pomočnik vodje restavracije Grand hotela Palace, sicer Portorožan, v svoji seminarski nalogi.

Že ta kratki odstavek da slutiti, da nimamo opravka s "tipičnim" natakárjem. Seveda ga takoj na začetku vprašam, zakaj se je odločil za ta poklic. Pa mi vrne vprašane: "Zakaj se je v 70. letih za ta poklic odločilo tako malo Portorožanov?" V tem vidi tudi vzrok, da na Obali nimamo pravih temeljev gostinskega kadra. Njemu pa je bil takrat natakárski poklic zelo blizu, saj je zrasel v turističnem kraju. Tako se z gostinstvom ukvarja že dve desetletji. Vsa ta leta pa je, le s krajšim premorom, delal v "Palacu".

Še dobro se spominja Portoroža, preden se je prelevil v kraj za množični turizem. "Kakršen Portorož smo zgradili, takšne goste imamo! Za arhitektonske napake v sedemdesetih letih ne iščem krivde pri posameznih turističnih delavcih. Vendar ob gradnji velikih turističnih kompleksov niso znali niti poskrbeti za vzgajanje lastnega turističnega in gostinskega kadra", meni Miro Gorela.

In kakšni smo videti gostje v očeh gostinskih delavcev? "Gostje se v restavraciji obnašajo tako, kot so se naučili doma. Po drugi strani pa tudi natakárji sami vzgajamo goste. Jaz sem tisti, ki narekuje tempo. Ko sem pred gostom, je kot bi bil na odru in imel vse niti predstave v svojih rokah", pravi Gorela in dodá, da se gostje med sabo razlikujejo tako po družbenem statusu kot tudi po nacionalnosti. Med tisočimi gosti bo izkušen natakár prepoznal Italijane - ti so živahnejši, bolj "glavni" in bolj zapravljeni, kar se kaže zlasti pri izbiri hrane in njene kvalitete. Omenil je tudi, da je bilo letos veliko gostov iz bivših socialističnih držav. Ti so po njegovi oceni bolj zadržani, saj se jih še drži pečat nedavne preteklosti. Vsi pa so ponosni na to, kar so - radi povejo, da so Čehi ali Madžari. Tudi o domačih gostih pripoveduje Miro Gorela pohvalno, češ da so dobri potrošniki.

Po prvih kazalcih je letos imela največ dela "Palace-ova" pizzerija, kar pojasni s plitvejšimi žepi zlasti domačih gostov. Sredi julija in v avgustu so imeli polne roke dela tudi natakárji v restavraciji "Ljubljana", ko je v Portorož prišlo več Italijanov, ki so znani gurmani, teknejo jim predvsem ribje jedi, raki in boljše vrste mesa.

"Sicer pa načeloma ni zoprnih gostov. Izjeme so, nekateri gostje radi izzivajo in povzročajo težave ter ustvarjajo napeto vzdušje. Navadno je njihov cilj iztržiti kakšno ugodnost, reklamacijo ali zмести natakárja, da bi kaj pozabil zaračunati. Z resnim in pravilnim pristopom do gosta ne bi smelo prihajati do nesporazumov", je na vprašanje, kakšni so gostje v očeh natakárja, diplomatsko odgovoril. Po njegovem se bo gost, navajen obedovati v restavracijah, natakárju znal tudi zahvaliti za dobro opravljeno storitev: zahvalil se mu bo in pokazal, da je zadovoljen, pustil napitnino ali pa se vrnil v restavracijo. Prav stalni gostje so najboljše merilo za uspešnost natakárjevega dela. Ti pa bi morali biti skelet portoroškega turizma.

Letošnja turistična bera prav gotovo ne bo dosegla prvotnih pričakovanj. Mnogo je ugibanj o prihodnosti Portoroža. "Naša prihodnost je zagrenjena s posegi v preteklosti. Zdaj pa se moramo odločiti, kakšen turizem hočemo. Letos je prišlo k nam veliko individualnih gostov. Tu vidim možnosti za portoroški turizem, toda individualni gost pomeni tudi tveganje, ker se bolj svobodno odloča. Portorož pa je premajhen kraj, da bi lahko sprejel vse vrste turistov."

Portorož bi bilo treba zaščititi pred množičnim turizmom in njegovimi negativnimi vplivi. Če hočemo uspeti, si mora Portorož nadeti nov "image", novo podobo. Takšno kot je pred leti že imel, bo težko spet pridobil. "Poudariti moram, da bi k temu morali prispevati tudi krajani. Morali bi znati živeti s turizmom in gostinstvom, sicer je ves trud turističnih delavcev zaman", je na koncu dodal Miro Gorela, človek, Portorožan, ki zna s srcem živeti z gosti in turizmom.

Sijan Pretnar

KDO JE KDO V PORTOROŽU * KDO JE KDO V PORTOROŽU Predstavljamo vam odgovorne v nekaterih portoroških gostinskih lokalih in restavracijah:

Odgovorni za obratovanje gostinskih lokalov in restavracij ("šefi"), ki so pod okriljem (last) Hotelov Palace, d.o.o.:

- "Center bar", "Flambe' fondue", Restavracija Grand hotela Palace, "Aperitiv bar" v GH Palace, vinoteka "Bakhos", točilnica "Terme": vodi **Šime JURAGA**;
- "Tivoli klub", "Lido bar", samopostrežna restavracija in terasa "Jadran": vodja je **Elvino FATORIČ**;
- Restavracija in Pizzerija "Ljubljana": vodi **Mirko CELEC**;
- Pivnico vodi **Rasim OSMANI**.
Gostinski lokali Hotelov Palace, ki jih imajo v najemu zasebniki:
- Biljardnica "Gianni": **Gianni BOŽIČ**;
- Restavracija "Portoroška": **Željko DIKANOVIČ**;
- Restavracija "Istra": **Zoran KRŠIČ** in **Pavo DOGAŠ**
- Bar "Strap" na plaži: **Dejan DOBRAVC** in **Aleš PIRC**.

Odgovorni za obratovanje gostinskih lokalov in restavracij, ki so pod okriljem (last) Hotelov Riviera:

- Pizzerija "Bistro": vodi **Edi MARUŠIČ**;
- Terasa "Jurček": vodja je **Davor MORO**;
- Diskoteka "Chagall": vodi **Srečko JAGRINEC**;
- Restavracija v hotelu "Riviera": vodi jo **Dragan SKOKO**.

V naslednji številki bomo predstavili še vodje drugih gostinskih lokalov v Portorožu.

Se nadaljuje

MI MED SEBOJ

Na Šentjanah pri družini **JURATOVEC** imajo dva slavljenca. Rojstni dan je praznoval **nono Miha**, mala **Nika** pa slavi svoj 1. rojstni dan. Obema iskrene čestitke - domači

Na Poti pomorščakov 12 praznuje 80. rojstni dan **Nande PIKŠ**. Vse najboljše mu želijo njegovi najbližji, ob lepem jubileju pa se čestitkam pridružuje tudi uredništvo "Portorožana"

Okroglo in ugledno obletnico rojstva praznujejo še: **Sonja DUGARO** z Obale 57, **Milan GRLJ** s Stare ceste 6, **Jože SABADIN**, Med vrtovi 7.

Vsem vse najboljše...

Naši sodelavki **Nadi PUKŠIČ** z Vesne, ki je postala prababica, iskreno čestitamo!

Uredništvo

TUDI TO JE TURISTIČNA PONUDBA

Portoroška knjigarna "Lipa" je svojevrsten, navidez obroben, vendar zelo pomemben del turistične ponudbe. Domači in tuji gostje lahko v tej knjigarni že leta naročajo svoje časopise, dobivajo jih za obdobje, ki ga prebijajo pri nas na dopustu.

Helena, Aenka, Mirjana, Mirella, Eda in Jasna priporočajo gostom, v katerih časopisih lahko preberejo najnovejše vesti. Seveda same prej pregleda jo časopise, da jih lahko potem priporočijo svojim strankam.

Nič čudnega, da so s tako ponudbo zadovoljni ne le domači gostje, temveč tudi mnogi Nemci, Italijani, Avstrijci, Švicarji in drugi. Razen na raznovrstno ponudbo vseh časopisov pa kupci naletijo v tej knjigarni vedno tudi na prijazen, ljubezniv sprejem.

Tako je svojevrstna turistična ponudba podkrepljena tudi s tem, kar je še posebej dragoceno: s prisrčnostjo in vljudnostjo.

Miloš Jovanović

HELENA IN MIRJANA:
VEDNO USTREŽLJIVI IN
PRIJAZNI

SAMOPOMOČ PO IZGUBI PARTNERJA

V sedanjih družbenih razmerah se ljudje težko organizirajo sami. Pri Centru za socialno delo Piran deluje od leta 1990 SKUPINA ZA SAMOPOMOČ PO IZGUBI PARTNERJA, namenjena ljudem, ki težje prenašajo izgubo po zakonski razvezi, razpadu izvenzakonske skupnosti ali smrti partnerja. Namen skupine je navezati stike z ljudmi, ki imajo podobne težave, da bi z izmenjavo izkušenj in ob strokovni pomoči lažje razreševali težave. Skupina je odprtega tipa. Članstvo je prostovoljno in anonimno. Vanjo se vključujejo ljudje iz južnoprimorskih občin. Člani se sestajajo vsakih štirinajst dni vse leto razen med poletnimi počitnicami.

Skupino vodijo strokovni delavci Centra za socialno delo Piran in Izola. Vzporedno z rednimi srečanji razvijajo tudi družabno življenje, tako so navezali stike z enako skupino iz Kranja in se z njo večkrat srečali.

Zanimirani lahko dobijo informacije na telefonu 066/ 75 365 ali 066/ 74 076 ob delovnih urah od 7. do 14. ure.

IZDELAVA
ALUMINJASTIH
OKEN, VRAT
IN VERAND

BOŽIČ

Koper,
Telefon 58-896

NAŠA ANKETA: Kaj odganja turiste - hrup ali mir?

(NADALJEVANJE S 1. STRANI)
takšen hrup! Zoper ta hrup se pritožujejo gostje v prenekaterem počitniškem domu tu v okolici, zaradi tega nekateri celo odhajajo."

Klavdij KRIŽMAN, 38 let, prevoznik, Pod anteno 16.

"Ne opazim pretiranega hrupa, še posebej pa ne ponoči. Ni nobenih težav glede tega."

Mimica UKMAR, Pod anteno 19:

"Hrupa je odločno preveč, tudi povzročiteljev je več: "mularija" na motorjih, pa glasna glasba. In sami turisti, ki popivajo pri sobodajalcih do poznih nočnih ur. Sosed bi moral biti do sosedu obziren. Obstajati bi moral določen hišni red."

Marina ŽIGON, 42 let, razred. učitelj. angl. in italij. jezika, Šentjane 20: "Bolj kot preglasna glasba nas moti hrup motorjev. Zdi se nam čudno, da nihče ne ukrepa. Zdaj pa nas včasih vznemirijo tudi reaktivna letala; no, na to se bomo morali navaditi. Na dopustu na Bledu smo opazili, da imajo več glasbe na zelo majhni relaciji. Ni bilo hrupno. Tudi Portorož je turističen kraj, zato bi morali nekaj narediti. Lahko bi oblikovali komisijo krajanov, ki bi usklajevala potrebe in želje. Mislim, da bi Portorož pridobil, če bi bil živahnejši. Letos so se v Piranu nekajkrat zelo potrudili, čutili je bilo utrip mesta in življenje. Piran je pridobil tudi z razsvetljavo cerkve in trga. Če bi ocenjevala, bi Piranu letos prisodila štirko, Portorožu pa dvojko."

Anton LOVŠIN, Koprška 7:

"Ponoči, včasih pa tudi podnevi, je naš del ceste proti Valeti kot tekoči trak za divjanje motoristov, ki tekmujejo, kdo bo bolj privil plin. Takšen hrup para ušesa in za zdaj si lahko pomagamo le tako, da živimo za zaprtimi okni. Nič manj kot domačini so s tem nezadovoljni turisti, ki ne morejo razumeti, da takšnim divjaštvom ne znamo narediti konca. Tu so predpisi, nekdo bi moral tudi odgovarjati zato, da takšni motorizirani divjaki terorizirajo ljudi."

Dorko ALIČ, Vilfanova 18:

"Mislim, da portoroškemu turizmu hrup ne škodi. Saj Portorož kot turističen kraj živi od turističnih dejavnosti, kamor spada tudi glasba s teras, ki po mojem ni glavni vzrok za hrup. Največji povzročitelj hrupa je promet. Pogrešamo pa v Portorožu odprt prostor, kjer bi se zbirali in srečevali krajanje in turisti. Tudi trgovine in gostinski lokali bi lahko s spremembo občinskega odloka poslovali dlje."

Etuška PUH, Obala 63:

"Skoraj ne mine noč, da ne bi po polnoči ali še kasneje po Portorožu zdrveli motoristi s težkimi "hondami", ki se zapeljejo nekaj krogov. Letos mi je predčasno ušlo nekaj gostov, ker jih je ponoči prebujal trušč na cesti. Obrnila sem se na policijo, podnevi so potem ustavljali mopediste, ponoči pa so se zgodbe ponovile. Mnogo preglasna je tudi glasba z nekaterih gostinskih lokalov. Še posebej, če se zavleče daleč čez polnoči!"

Robi SMREKAR, 27 let, ekonomist, Vilfanova 31:

"Turisti prihajajo v Portorož zaradi zabave in počitka. Treba je najti rešitev, ki omogoča oboje. Potrebno je omejiti velike povzročitelje hrupa (terase), ne pa tudi ostale dejavnosti kot so gostinski lokali, diskoteke."

Vida in Rino MEDVEŠČEK, Obala:

"Glede hrupa v Portorožu, ki turizmu zelo škoduje (sploh pa greni življenje domačinom) lahko navedeva konkreten primer - počitniški dom Železarne Ravne. Ne da bi gostje doma razgrajali, pač pa prihajajo v okolico tega doma ljudje, ki morebiti nimajo prostora v domu ali kaj takega. "Nastanijo" se na plaži pred domom in tam "dopustujejo" predvsem v nočnih urah. Ne moreva natančno reči, kdo so ti ljudje, po govorici sodeč pa so doma tam, odkoder prihajajo dopustovat gostje doma Železarne. Tudi promet je hrupen, kar pa že dolgo ugotavljamo, razen tega pa nič drugega."

Miran PLEVNİK, 70 let, upokojenec, Šentjane 59A:

"Mislim, da hrup, predvsem tisti zunanji,

škoduje ugledu Portoroža kot turističnemu kraju. To je seveda odvisno tudi od gostov. Hrup morda prija tistim mlajšim, tudi Italijanom. Avstrijcem in Nemcem pa prav gotovo ne. Ugotoviti bi morali, od kakšnega turizma bi imel Portorož večji zaslužek. Menim, da bi moral biti Portorož bolj umirjen, bolj "gentel-menski", bolj avstrijskega tipa. Na to bi morali biti pozorni zlasti zdaj, jeseni, ko k nam prihajajo starejši gostje, ki si želijo predvsem počitek. Hoteli naj sami presodijo, kakšen turizem želijo. Tudi sam bi šel z ženo in prijatelji kam posedet, pa kaj, ko se zaradi glasne glasbe še pogovarjati ne moremo!"

Anketirali so: David Božič, Gustav Guzej, Dragica Dapa, Sijan Pretnar in Snežna Rešek.

Koncerti po portoroško

Menda je že v pripravi odlok, po katerem bodo morali vsi Portorožani plačevati poseben prispevek za nočne koncerte. Nikjer na svetu ni mogoče "uživati" blagodatni kulture brezplačno. Poslej tudi v Portorožu to ne bo več mogoče. Kakšen bo prispevek, še ni jasno. En del naj bi bilo plačilo za užitke ob poslušanju pevskih in instrumentalnih glasov z gostinskih vrtov, diskov, plesišč. Ta bi moral biti kar znaten, saj se te vrste nočni koncerti navadno zavlečejo daleč čez ponoč.

Drugi del koncertov je vsako noč v zgodnjih jutranjih urah. Smetarji takrat blagovzvočno premetavajo kovinske smetnjake, da jim ni kos noben še tako razglašen orkester. Za vmesno popestritev poskrbijo še mopedisti in motoristi, katerih glasnosti se v fonih sploh ne da izmeriti. Za nameček se proti jutru pridruži še ritmično bevskanje številnih psov.

Ni kaj, portoroški nočni koncerti so res pestri, a tudi utrujajoči. Kar presenetljivo je, da nekaterim Portorožanom niso všeč. Prispevek pa bodo morali plačati! Pa naj si zamašijo ušesa!

HOČETE MIRNO, BREZSKRIBNO SPATI?

Skoraj ni dneva, da ne bi v časopisnih črnih kronikah brali "v noči na...". Vsakdo izmed nas se ob tem sprašuje, kaj če bi se kaj takega pripetilo njemu in bi bil ob težko privarčevani denar in druge vrednosti. Takim skrbem se lahko izognemo, če poskrbimo v hiši ali stanovanju za primerne varnostne naprave.

Podjetje **discret** d.o.o.
pororož

vam ponuja rešitev pred obiski nočnih zlikovcev. Ponujamo vam po najnovejših elektronskih spoznanjih zgrajene varovalne naprave, primerne za različne bivalne in poslovne prostore.

1.) Za varovanje stanovanj v višjih nadstropjih:

Alarmna centrala "J-Piko"

9-V baterija za napajanje, magnetni senzor, notranja sirena, telefonski pozivnik. (Cena z montažo 540 DEM.)

2.) Za varovanje nižje ležečih stanovanj tudi za dostop skozi okna: ,

Alarmna centrala "J-Piko"

2 IR senzorja, magnetni senzor, notranja sirena, telefonski pozivnik. (Skupaj z montažo 840 DEM.)

3.) Za varovanje manjše stanovanjske hiše:

Alarmna centrala "Janez mini"

akumulatorska baterija, 2 IR senzorja, magnetni senzor, notranja sirena, zunanja sirena s signalno lučjo, telefonski pozivnik. (Cena z montažo 1.450 DEM.)

4.) Za varovanje večjih hiš, poslovnih prostorov,

Alarmna centrala "Janez 10 M"

akumulatorska baterija, 2 magnetna senzorja, šifrator, notranja sirena s signalno lučjo, telefonski pozivnik. (Cena z montažo 3.000 DEM.)

Vse naprave so opremljene z ustreznimi atesti, projektanti, izvajalci, **montažerji pa**

so znani strokovnjaki tvrdke **d.o.o. iz Ljubljane**, ki nudi servisno službo in enoletno garancijo.

Za shranjevanje vrednostnih papirjev, denarja in zlatnine vam nudimo tudi **16 tipov trezorjev** od 300 DEM naprej.

Podrobne informacije in nasvete dobite vsak dan med 9. in 14. uro v Pororožu, Senčna pot 2 ali po telefonu 70-693.

DISCRET d.o.o.
detektivska informativna
služba

SLAVNI GOSTJE PORTOROŽA: KRALJI, CESARJI, POLITIKI, FILMSKI JUNAKI, ZNAMENITI VOHUNI

Nič novega ni, da ima Portorož več kot stoletno turistično tradicijo. Zanimivo pa je, da je minilo že stosedem let, kar vodijo evidenco o turističnih obiskovalcih Portoroža. V tem seznamu zasledimo imena kraljev, cesarjev, predsednikov vlad, politikov, filmskih igralcev, uspešnih gospodarstvenikov.

Od Franca Jožefa do Marcella Mastroiannija...

Med znamenitimi gosti je vsekakor na prvem mestu avstroogrski cesar Franc Jožef, ki je prihajal v Portorož vrsto let. Nesrečni princ Ferdinand je leta 1914 z letovanja v Portorožu krenil na svojo poslednjo pot v Sarajevo. Znani književnik in pisec kriminalk Frenk Arnau je ob obisku Portoroža v intervjuju pripovedoval, da je hotel "Palace" projektil njegov oče, znameniti dunajski arhitekt. Po njegovih zamislih so zgradili številna poslopja tudi drugod po svetu.

Med znanimi imeni lahko preberemo priimke številnih filmskih igralcev in režiserjev. Med njimi so režiser slavni "Slamnatih psov" Sam Pechimpach, Arne Mattsson, igralca James Masson in Marcello Mastroianni, ki je tu posnel tudi enega svojih filmov, Folco Lulli, Antonella Lualdi, Franco Interlenghi, francoski igralec in šansonjer Yves Montand, igralka Simone Signoret, Peter Carsten, ki zdaj stalno živi v Piranu, Felix Marten, Chris Howland, Freddy Quinn, Grk Mikis Teodorakis, Walter Chiari, Francesco Rabal, režiser Fred Zinneman, italijanska pevca Ornella Vanoni in Nicola Di Bari, Rory Calhun in znana "seks bomba" Barbara Valentin. Ameriški multimilijonar Cornelius Vanderbilt je po svoje reklamiral Portorož, saj je od tod poslal prijateljem v Ameriko okoli petsto razglednic, ki jih je seveda napisal njegov osebni tajnik.

... in vohuna

Pred okoli tridesetimi leti je v Portorož veliko novinarjev prišlo zato, da bi prišli do intervjuja s posebne vrste gostom - v drugi svetovni vojni znanim dvostranskim vohunom Cicerom. Ta se je dobro počutil v družbi dveh svetlolasih nemških lepotic (ženske so bile sploh njegova šibka stran). Zanimanje svetovne javnosti za svojo osebnost pa je znal tudi dobro vnovčiti. Za vsak intervju je zahteval 2000 mark. Okolje in tudi družčina v Portorožu sta mu bila tako všeč, da je ob odhodu dejal: "Tu sem se počutil kot doma!"

Miloš Jovanović

portorožan

julij & avgust '92

TURISTIČNI KLOŠARJI

V zadnjem času se v Portorožu vse pogosteje pojavljajo mladi potniki "vrečarji", ki prespijo v vrečah ali brez njih v naravi, kjer se jim pač zdi najbolj primerno.

Največ jih prespi ob obali - na plaži, na zelenicah, precej pa jih že pride v avtomobilih in prespijo v ozadju med njivami, vinogradi ali vrtovi, kjer ni ograj. V okolici svojih prenočišč na prostem večina pušča za sabo prazne steklenice (često tudi razbite!), plastično embalažo, papir in človeške iztrebke. Neredki tudi sicer delajo škodo, kradejo sadje in pridelke in jih celo odvažajo v avtomobilih.

Kaj na urejeni osrednji portoroški plaži ti "vrečarji" puščajo za sabo in kakšno škodo delajo na njej, v kabinah, umivalnicah in straniščih najbolje lahko pove vodja plaže!

Nad Valetto so nekdanj taborili mladinci iz Novega mesta. Tabor ima malo zidano leseno barako, kjer so shranjevali kuhinjsko posodo, opremo, jogije in podobno. Tam je tudi zaprta zidana stavba z zasilnimi sanitarijami. Tabora že nekaj let nihče ne vzdržuje. Vse je tudi zgrajeno na črno brez vsakega nadzora. Avgusta so tu prenočevali "bivši" mladi taborniki, ki so vdrli v barake, zunaj pa pustili žimnice, prevleke, odeje... Nihče se za to ne briga - le skrbni sosede obveščajo o tem krajevno skupnost, policijo in mene kot člana Sveta krajevne skupnosti.

Da bi odpravili to pego našega turizma, ki mu pravimo "vrečarji", predlagam:

1) Enotno urejevanje - predvsem pa stališče, predpise in nato ukrepanje za to pristojnih služb - turistične in komunalne inšpekcije ter policije.

2) Zapuščeni tabor naj se da v najem nekemu, ki ga bo vzdrževal (na račun organizacije v Novem mestu ali druge organizacije z istimi pogoji).

3) Predvsem pa je potrebno vzpostaviti red na plaži. (Vsi, ki delajo na plaži, se zjutraj najmanj dve uri trudijo počistiti vso nesnago na kopališču, pomolih, v kabinah, sanitarijah. Povsod pobirajo črepinje steklenic, čaš itd. Na kopališče tudi ne sodijo steklenice s kronskimi zamaški. V mvki so našli tudi že uporabljene injekcijske igle).

Centralna plaža je slika, kaj nas čaka na območju Portoroža in Pirana, če ne bomo vsi - ne samo policija - pomagali v kali zatreti tovrstne razvade in naredili red. Predvsem je treba zadolžiti posamezne ljudi s pooblastili (ne službi!), da z vsemi sredstvi dokončno rešimo ugled in prihodnost Portoroža.

Miran Plevnik

KOLIKOKRAT TI MORAM PONOVI, DA SO KLOŠARJI IN "KLOŠARJI"

SEMERTJA PO PORTOROŽU - SEMERTJA PO PORTOROŽU- SEMTER

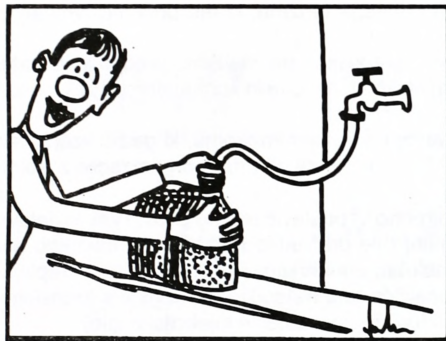
IZ PIP NAMESTO VODE PIHA ZRAK

Krajani Šentjan se že od junija pritožujejo nad visokimi računi za porabo vode.

Čeprav niso zalivali vrtov, saj je bil letošnji junij deževen. Krajani pravijo, da iz vodovodnih pip - namesto vode - piha zrak! Najbolj so oškodovani tisti, ki imajo hidrofor in s tem predrezervoar, kamor voda priteka nekontrolirano, poleti pa tudi tisti Šentjančani, ki zgolj z "metuljčki" zalivajo vrtove ali ponoči vodo dolivajo v vodnjake, zjutraj pa vrtove zalivajo z motornimi črpalkami. Menda so vsi računi krajanov s Šentjanskega hriba v zadnjih petih mesecih za 25% do 30% višji kot računi iz prejšnjih let v enakem obdobju.

Kljub temu da so se Šentjančani obrnili na pravi naslov - Rižanski vodovod Koper - ni bilo odziva. In tako še zmeraj, razen vode, plačujejo še zrak.

Če "Rižanci" napake ne bodo odpravili, se bodo krajanji dogovorili, da bodo plačevali za 30% manjše zneske, kot so na položnicah!

POLNIM TERMOVKE Z MRZLIM ZRAKOM IN JIH PRODAJAM TURISTOM...

BO ŠENTJANSKA CESTA - KRPA PRI KRPI??

Na Šentjanah - na cesti od Valete do vodnih hramov - večkrat pušča tudi iz vodovodnih cevi, ki so bile med gradnjo vodnega rezervoarja preobremenjene. Cesto bi bilo potrebno preplastiti, vendar krajane skrbi, da je vodna napeljava tako poškodovana, da se bodo puščanja zaradi tega ponavljala. Cesto bo zato treba vedno znova odkopavati in krpati!

"PRIVILEGIJ" ZA DOMAČINE :

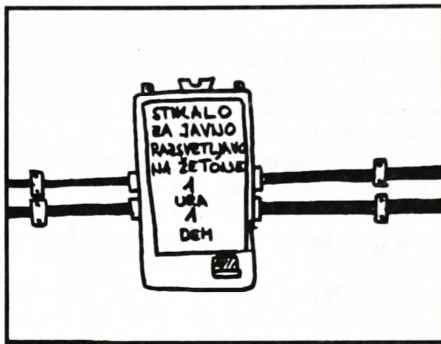
NA BERNARDINSKI PLAŽI (pri VILE PARK) - SE SPET LAHKO KOPAMO S POPUSTOM

Ne z veliko upanja in s "figami" v žepu je predsednik Sveta KS Portorož, Mitja Jančar, na direktorja Emona Hotelov Bernardin - Čedomila Vojniča - naslovil prošnjo za uvedbo letnih kart oz. popusta za domačine na njihovi plaži z odprtim bazenom (pri Hotelu Vile Park). Vendar nas je v krajevni skupnosti prijetno presenetilo obvestilo generalnega direktorja Emona Hotelov, da so za vstop na svoje kopališče 11. avgusta uvedli sezonske karte za domačine, za katere je treba plačati 500 tolarjev, otrokom do desetega leta pa vstopnine niti ni treba plačati!

ALI BO KDO PLAČEVAL ELEKTRIKO ALI PA BODO ŠE NAPREJ HODILI V TEMI...

Šentjančani so končno dočakali, da jim je Elektro podjetje obnovilo kablovod. Hkrati so jim po grebenski cesti napeljali tudi javno razsvetljava! "Bil je že čas, da se tudi za portoroško podeželje nekaj naredi!" boste rekli. Pa se zdaj pri Elektro Koper bojijo, da jim porabljene elektrike za to razsvetljava ne bo hotel nihče plačevati.

Zato čakajo, da krajevna skupnost od občine pridobi pismeno zagotovilo, da bo račune za šentjansko javno razsvetljava redno poravnala. Drugače se bodo krajanji še naprej lahko zanašali le - na mesečino!

TEMNO ZALEDJE - PRAVI OBRAZ PORTOROŽA?!

Ugotovili smo, zakaj hočejo vsi parkirati svoje sodobne "konjičke" ob sami štiripasovnici! Ko - po kdo ve kolikem "krogu" skozi Portorož - družina le ni uspela najti parkirišča, je svoj avtomobil zapeljala v portoroško "zaledje" - na parkirišče za starim Palace hotelom. Pa se je tam znašla v temi kot v rogu in se nato tipajoč prebijala do glavne in razsvetljene promenade. Nemalo so bili člani vesele družbe presenečeni, ko so se pri tavanju v temi zaleteli v - kandelaber javne razsvetljave!

Baje so lastniki te razsvetljave "Hoteli Palace", ki so se odločili varčevati in zato elektrike za javno razsvetljava več ne plačujejo! So pomislili, da za hrbet njihovega hotela kdaj zaidejo tudi njihovi gostje?? Se mar požvižgajo na njihovo varnost? In komu je mar za vamo hojo nas domačinov?

ASFALT NA ODSEKU POTI OD "TOMIJA" NA ŠENTJANE

Urejanje Cvetne poti in javne razsvetljave na njej je pri koncu... Investitor - občina Piran - pa se pripravlja na nov zalogaj: na asfaltiranje odseka Koprške ceste, ki pri motelu "TOMI" zavije na Šentjane. Krajani, ki živijo na tistem koncu, pa tudi niso zgolj čakali prekrižanih rok! Za svojo cesto so zavihali rokave in pljunili v dlani ter postorili nekatera dela: npr. izkopali odprte jarke za odvod meteorne vode, očistili so robove ceste in izdelali tamponske bankine. Zdaj pa nestrpno čakajo na asfalt.

IN POSIJALO BO SONCE NA SONČNO POT...?

Zgodovina Sončne poti, ki vodi na območje portoroškega šolskega centra, je dolga in pestra. Pred dvema leti je občina nazadnje globoko segla v proračunski žep in plačala obnovo 1. faze te poti (do Centra za korekcijo sluha in govora). Spodnji konec poti (do izhoda na regionalno cesto Obala) pa je ostal pravi pastorek. Za pot tako rekoč nihče ne skrbi in zanjo lahko upravičeno rečemo, da je "luknja pri luknji". In vendar je ob njej kar nekaj stanovanjskih hiš, po njej v šolo hodi veliko otrok in mladostnikov...

Novi lastnik hiše na Sončni poti 8 (tako imenovana Pečarjeva hiša) - podjetje "Slovenijales" - je stavbo preuredil v počitniški dom s turističnimi apartmaji, kar je za ta del poti le še dodatna obremenitev... Zid ob tej stavbi se ruši...

Krajevna skupnost si je prizadevala pri "Slovenijalesu", da bi nekoliko globlje segel v žep, saj s turistično dejavnostjo v svoji stavbi prispeva k še večjemu uničevanju že tako razdrapane ceste. Novi lastnik si baje ni pridobil niti soglasja Komunalnega podjetja za priključitev hiše na javno kanalizacijo... zaradi česar pa se nobena inšpekcija ne sekira! "Slovenijales" je ostal gluha za naše prošnje in ni prispeval nekaj več denarja za boljše "krpanje" ceste. Kot da bi to ne koristilo tudi njihovim gostom!

Globalna rekonstrukcija tega dela Sončne poti (2. faza) bo najbrž morala še počakati - saj toliko denarja v občinskem skladu stavbnih zemljišč ni, pa tudi pravne podlage - ureditvenega načrta za to območje - ki bi omogočila takšen poseg, skupščina občine še ni sprejela.

Vendar krajanji nočejo (več) čakati na "SVETI NIKOLI", zato predlagajo, naj se hkrati z obnovo električne napeljave, ki jo letos načrtuje Elektro Koper - uredi tudi ta konec poti.

Za zdaj je bila sklicana lokacijska obravnava! Na to, da bo "rep" Sončne poti končno dočakal "sončne" čase, pa bomo morali še nekoliko počakati.

Upamo, da ne predolgo! Krajani so že krepko nestrpni, saj njihov del poti, ki je v resnici začetni (ob njem so namreč hiše z nizkimi številkami) - ostaja zadnji (da ne rečemo od vseh pozabljen!) Pa da pri urejanju tega koščka Sončne ceste ne bi "pozabili" odpraviti še divjega odlagališča odpadkov ob njej!

NE, ZA IZLETE NAM NI TREBA PREDVIDETI NOBENIH SREDSTEV!

SPLOŠNA BANKA KOPER se trudi zadovoljiti svoje stranke...

V poslovni enoti SPLOŠNE BANKE KOPER v Piranu se že od nekdaj trudijo čimbolj zadovoljiti stranke. Zato so že veliko postov, ki se običajno drugod opravljajo samo v poslovni enoti, vpeljali tudi v agencije:

- otvoritev in vodenje računov nerezidentov je možno v agencijah v Portorožu in v Luciji,

- tekoči računi se vodijo v poslovni enoti, vendar je v vseh agencijah, torej v Portorožu, v Luciji in na Bernardinu mogoče odpirati tekoče račune, naročati in prevzemati čeke ter vložiti prošnje za ACTIVO, INFOTEL, PIN (osebno številko za uporabo bankomata) in za limit (dovoljeno negativno stanje na tekočem računu),

- nakup in vnovčenje vrednostnih papirjev pa je možno v agenciji Lucija in agenciji Portorož.

Ostali posli pa se od nekdaj lahko v celoti opravljajo v vseh agencijah, razen tistih, ki so vezani na oddelek kreditiranja, ki je v poslovni enoti v Piranu.

Dorjana Kastelič

BODO VILO SAN MARCO PRODALI?

O potapljanju Splošne plovbe "Portorožan" ne bo pisal, saj nas na tiskovno konferenco, ki so jo sklicali letos avgusta na "Plovbi", niso povabili! No, o tem kako in kam pluje naš ladjar, so vas že in vas še bodo obveščali "ta veliki" slovenski mediji.

Mi bomo napisali le o kakšnem bolj obrobem, spremljevalnem dogodku, o katerem drugod nr boste brali. Na "Plovbi" so napovedali racionalizacijo med zaposlenimi, kar se v praksi že uresničuje:

- fotokopirnico so dali v roke zasebniku in se tako "rešili" stalno zaposlenih v njej (pa še zastojarskega fotokopiranja osebnih zadev

zaposlenih in njihovih prijateljev);

- njihov bife in menzo, ki sta bila še pred nekaj leti tako rekoč zaprtega, klubskega tipa in so imeli vanj prost vstop predvsem posvečeni s "Plovbe" - so prav tako oddali v najem zasebniku, ki zdaj mimoidoče vabi na tople malice in kosila po ugodnih cenah.

Zadnje, kar smo izvedeli, pa je, da si Splošna plovba prizadeva znebiti se še enega bremena - Vile San Marco, kjer je razstavljena stalna zbirka Pomorskega muzeja "Sergeja Mašere" iz Pirana. Vilo je Splošna plovba že lani poizkusila oddati v najem (za gostinsko dejavnost),

pa so se predvsem v Pomorskem muzeju temu odločno uprli... Kaj pravijo v piranskem muzeju na odločitev Splošne plovbe, da San Marco prodajo, ne vemo. Izvedeli smo še, da je cena vile 1,5 milijona DEM, vendar doslej še niso našli resnega kupca.

ACTIVA

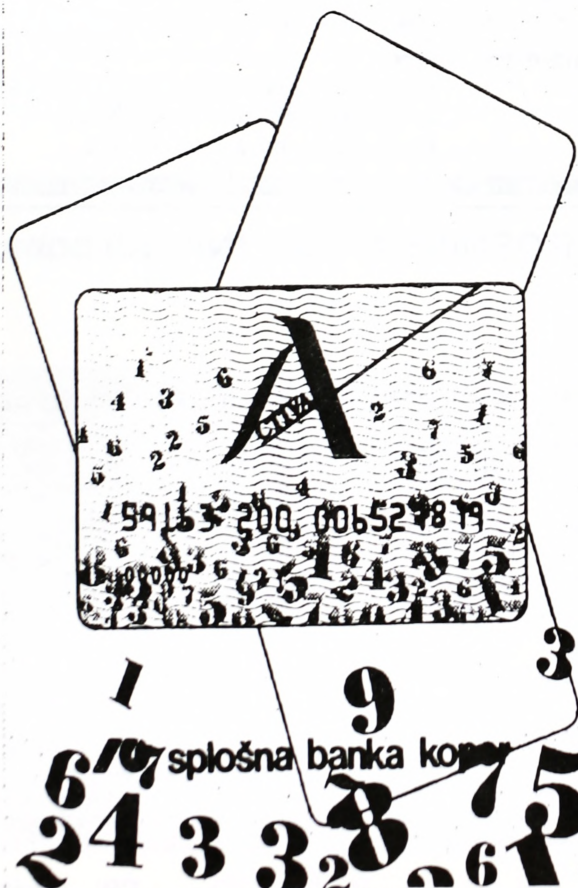
PRAVA POSLOVNA ODLOČITEV

KER JE PLAČEVANJE PREPROSTO
KER JE PLAČILO RAČUNOV ODLOŽENO
KER VAM OMOGOČA KORIŠČENJE VIŠJEGA LIMITA
KER JO LAHKO UPORABLJATE V TUJINI

dobite jo v vseh poslovnih enotah
SPLOŠNE BANKE KOPER

LB SPLOŠNA BANKA KOPER

d.d. Koper

CHIARO OSCURI SU PORTOROSE

Si sta concludendo la cosiddetta "stagione alta" del turismo a Portorose, anche senza la tradizionale "NOTTE DI PORTOROSE", dopo tante edizioni piu' o meno felici. Va asserito che la decisione presa e' stata saggia, anche perche' si possono trovare altre manifestazioni piu' consone e compensative. Ma sulla stagione turistica sarebbe auspicabile ritornarci, magari con il nostro numero del giornale di ottobre '92, per farne un bilancio critico in positivo e negativo.

L'altro argomento che sarebbe da esaminare, la dislocazione dei negozi e servizi vari nella nostra localita'. Qualche buona nuova offerta come l'apertura del rinnovato bar "MIGNON" (ex "Kekec"), il bar "SPIAGGIA" e bomboniera adiacente, troppo in ritardo invece l'assegnazione dei locali del ristorante "PLAZA", proprio nella parte migliore di Portorose perche' sulla spiaggia e nel lungomare. Inoltre per detti locali sarebbe interessante sapere a chi vengono assegnati e a quale scopo: purtroppo succedera' che i cittadini del Comune di Pirano (i "domačini") non hanno le possibilita' finanziarie per concorrere con altri piu' danarosi, quindi addio ogni opportunita' di vedere l'affermazione

economica degli autoctoni. Sembra che ci sia un interesse per aprire un locale con cucina cinese, che a Portorose, mecca del turismo sloveno, starebbe assai bene.

Per altri negozi si denota la solita mancanza di offerta, anche d'inverno, di almeno ancora una macelleria (l'unica chiusa al pomeriggio), oppure sempre carente l'offerta di frutta e verdura con una sola rivendita fissa e con i prezzi alle stelle, anche per mancanza di concorrenza.

Si attende sempre il trasferimento della stazione delle autocorriere, che va assai a rilente, per vedere sorgere nelle vicinanze almeno un piccolo centro commerciale (vedi quanto fatto ad es. ad Umago o a Parenzo). Qualche neo ancora per quanto concerne la pulizia cittadina o per non essere stati in grado di trasformare almeno in parcheggio l'ex superficie dell'ormai ex "KAŠTEL".

E ci sarebbe ancora da ridire, o forse da elogiare, vedi la solita mancanza di una adeguata segnaletica, errori o mancanza nel bilinguismo... ma per questa volta mi fermo qui, con l'auspicio di vedere a Portorose un maggior progresso.

Elio Musizza

Sredi letošnje turistične sezone so v objektu "PLAZA" (nasproti Splošne plovbe, pri samem osrednjem kopališču) zabrnili gradbeni stroji. Lastnik, Hoteli Palace d.o.o., je začel prenavljati objekt, v katerem je iz bivše restavracije in bara "PLAZA" nastalo trinajst novih poslovnih prostorov. V agenciji LUNA d.o.o., ki je pooblaščen posrednik prodaje oz. dajanja v najem prenovljenih lokalov, so mi o teh lokalih povedali naslednje:

- vzrok, da so z gradbenimi deli začeli tako pozno - šele konec junija - je v lastninskem preoblikovanju Hotelov Palace p.o. v d.o.o.;
- v dogovoru z vodstvom kopališča (podjetjem "OKOLJE") so zavarovali gradbišče s plažne strani, vsa dela s hidravličnimi kladivi pa so opravljali v jutranjih in večernih urah;
- dela so bila opravljena v dogovorjenem roku, tako da zdaj nekateri lokali že obratujejo.

Trinajst poslovnih prostorov se deli po namembnosti na gostinske in trgovske:

- trgovski lokali so vsi končani in pripravljeni

- za vselitev,
- gostinski pa se nahajajo v različnih gradbenih fazah (pretežno v 4.),
- najemnina lokala je od 60 do 70 DEM na m² mesečno (glej TABELO), plača pa se za eno leto vnaprej;
- pri še ne končanih lokalih je mogoča delna vrnitev stroškov investicije - do 30 DEM na m² za štiri leta (kar pomeni, da lastno investiranje v lokal najemnino za štiri leta zniža s 70 na 40 DEM oz. s 60 na 30 DEM na kvadratni meter),
- pogodba o najemu poslovnega prostora se sklone za določen čas - za dobo štirih let,
- delovni naziv gostinskih lokalov se lahko spremeni.

Iz tabele je razvidno, da so še nezasedeni predvsem večji poslovni prostori (gostinski lokali). Če bi se nekdo odločil za najem npr.

Ivan Rejent

OBALNA DELAVSKA
UNIVERZA
KOPER

UNIVERSITÀ DEI
LAVORATORI DEL LITORALE
CAPODISTRIA

z enotami v Kopru, Izoli in Piranu vabi k vpisu v

I. izobraževalne programe za odrasle:

- verificirani tečaji italijanskega, angleškega, nemškega, francoskega in španskega jezika vseh stopenj,
- konverzacijski tečaji in tečaji slovnice,
- priprava na izpite za pridobitev spričevala o aktivnem znanju tujih jezikov in mednarodnega ICC spričevala,
- jezikovni programi za poslovneže in poslovne tajnice,
- specializirani jezikovni programi za potrebe DO (gostinstvo, turizem, trgovina, zdravstvo, banke),
- pripravljalni tečaj z izpitom po kriterijih ZTR,
- slovenščina za tujce,
- strojepisni tečaji,
- tečaj za skladiščnike in strojnike centralnega ogrevanja,
- tečaj za upravljalce žerjavov in voznike viličarjev,
- tečaj računalništva,
- tečaj za varnostnike,
- obnovitveni tečaj iz higijenskega minimuma,
- tečaj za voditelje čolnov,
- tečaj za poslovne tajnice in tečaj računalništva,
- tečaj strojnega pletenja in klekjanja,
- študij ob delu (Ekonomski poslovni fakulteta Maribor),
- osnovna šola za odrasle in mladostnike (6., 7. in 8. razred).

II. izobraževalne programe za otroke in mladino:

- tečaj tujih jezikov za predšolske otroke in osnovnošolsko mladino,
- tečaj poglobljanja angleškega in italijanskega jezika za učence od 6. do 8. razreda OŠ,
- pomoč pri pouku,
- konverzacijski tečaj in tečaj angleške in italijanske slovnice za dijake.

Informacije in vpis:

Koper, Cankarjeva 33, tel. 21-258, 24-291
Izola, Oktobrske rev. 1, tel. 63-130
Piran, Rozmanova 7, tel. 73-878

POTROŠNIŠKA TRIBUNA: Ali bomo res

TABELA: Poslovni prostor

zap. št.	lokal	naj
1	SLAŠČIČARNA	Behadin
2	BAMBUS BAR	Zorko
3	TRGOVINA	Avtoplu
4	trgov. "ROŽMARIN"	Franc P
5	trgov. "FERENČAK"	Milica
6	TRGOVINA	Edison
7	TRGOVINA	Merdita
8	TRGOVINA	NEZASED
9	TRGOVINA	NEZASED
10	TRGOVINA	NEZASED
11	FAST FOOD	NEZASED
12	KITAJSKA RESTAVRACIJA	NEZASED
13	VELIKA RESTAVRACIJA	NEZASED

* brez delnega priznanja strošk

EMERGENZA PROFUGHI

Come tante altre città della Slovenia, anche Pirano ha accolto con solidarietà i numerosi profughi provenienti dalla ex Jugoslavia. Iniziata a Pirano il 1° agosto dell' '91, l'emergenza profughi è stata un vero "banco di prova" per valutare l'efficienza dell'organizzazione Comunale della Croce Rossa, che superando molte difficoltà, ha dimostrato di poter far fronte anche a situazioni e problemi di tale portata.

A cura del Dipartimento Comunale per la protezione civile sono stati organizzati e aperti i centri di raccolta per i primi profughi della Croazia (Albergo "Punta" a Pirano, alberghi "Piran" a Strignano, pensione "Lucky" a Fiesso) molti dei quali sono stati accolti anche da famiglie di parenti o amici residenti nel nostro comune. Per problemi locatari, nel mese di aprile sono stati chiusi i centri ed ai profughi è stata offerta la sistemazione nel complesso alberghiero di Bagnoli (Pola) di proprietà dell'Associazione Combattenti della Repubblica di Slovenia, dove si trovano attualmente circa 200 persone, che sono ancora oggi seguite ed aiutate dall'Organizzazione Comunale della Croce Rossa e dal Dipartimento Comunale per la protezione civile di Pirano. Purtroppo però non si è concluso il calvario umano.

Pirano oggi conta nuovamente 567 profughi dalla Bosnia, che sono accolti da famiglie di parenti amici, non essendo stati aperti nuovi centri nel piranese. Solidale e generosa è stata la reazione di tutti i nostri concittadini alla richiesta di aiuto fatta dalla Croce Rossa. Nell'arco di un anno sono state numerosissime le azioni di raccolta organizzate da tutte le scuole e gli asili del comune, come pure le iniziative private e di vari enti cittadini. Purtroppo per la mancanza di spazio non possiamo elencare tutti coloro che in vari modi si sono prodigati, ed hanno contribuito

anche con poco, ad alleviare le sofferenze di tanta gente che qui da noi ha trovato comprensione e solidarietà.

Ecco qualche cifra che chiarirà in breve la mole di lavoro che è stato svolto e che ancora si svolge alla Croce Rossa, con l'aiuto volontario giornaliero di circa una decina di attiviste:

profughi della Croazia	1.600
rimasti a Pirano cca.	200
profughi dalla Bosnia	567

Aiuti: Alto Commissariato Internazionale di Slovenia, Caritas Diocesana di Trieste, Mercator Degro (viveri), Caritas di Urbino (vestiario), Ronchi (viveri, vestiario), Acquileia (viveri, vestiario), Resana-Treviso (vestiario), Pieris d'Isonzo (vestiario), Castel Goffredo-Mantova (vestiario, viveri, medicinali), Associazioni private di aiuti umanitari dalla Germania, Austria, Italia, Francia, Svizzera e il Comitato promotore per gli aiuti ai profughi della Bosnia.

Azione di raccolta offerte volontarie nel comune di Pirano: SIT 219.977.

E ancora tanto aiuto dai nostri concittadini che hanno lasciato le loro offerte nei negozi e che quasi giornalmente ci recano aiuti in vestiario. Questi sono solamente dati e cifre ma dietro a loro sta una moltitudine di persone che ha cercato con generosità e solidarietà di aiutare chi ha trovato rifugio qui da noi.

Certe volte le parole non possono esprimere adeguatamente sentimenti e sensazioni. Vorrei chiudere questo scritto con due poesie. **Un profugo di Dubrovnik, nel commiarsi da noi ci ha lasciato per ricordo una sua poesia che scriverò nella lingua originale per lasciare intatta tutta la tristezza e la nostalgia in essa contenute.**

Cesarina Smrekar

Samo kočije pošalji

Gospode, kad ćeš mi poslati kočije -
što odvest će me domu mojemu.
Već odavno lutam; siv, izgubljene duše.
Ela žena moja, kao ptica je -
skoro da će je ubiti mraz
i tuga bezkuća ovog.
Kao ptica je (Kažem ti!) a ja nemam
moći da je zaštitim.
Gospode, samo kočije pošalji
(što si obećao!)

Ne šalji kočije velike:
doći ćemo tihi i maleni u kuću našu!

Mihovil Skurla

La cicogna

Scordato il tempo dei giochi e degli amori
scordato il nome del vicino amico,
oggi più niente esiste. E' diventato
l'amico tuo di ieri tuo nemico.
Il fragore dei fucili e dei cannoni
oggi ha coperto le risate e i canti.
Odio, dolore e disperazione
salgono dalle rovine ancora fumanti.
Mucchi di pietre senza più passato:
e' tutto ciò che resta. Desolanti
case distrutte che mai più saranno
rallegrate da culle dondolanti.
Sopra una nube fiammeggiante e nera
una cicogna bianca sta volando.
Le han distrutto il nido e già ferita
inutilmente un tetto va cercando.

Cesarina Smrekar

ot turisti v svojem kraju?

v prenovljenem objektu "PLAŽA"

nik	površina v m ²	meseč. najemn. v DEM/m ² *	letna najem. v DEM
	65		
	52		
d.d. Koper	43		
c	25		
renčak	28		
ade d.o.o.	28		
.o.o.	24		
A	50,5	70	42.420
A	30	70	25.200
A	26	60	18.720
A	66		47.520
NA	109	60	78.480
A	193	70	162.120

investicije

velike restavracije (zap. štev. 13), ki meri 193 m², bi s priznanjem vloženih sredstev v ureditev lokala (namesto 70 bi plačal 40 DEM/m² mesečno) znašala mesečna najemnina 7.720 DEM (193 m² x 40 DEM), kar bi znašalo letno 92.640 DEM. Če bi se po preteku štirih let, za kolikor je sklenjeno najemno razmerje, odločil pogodbo podaljšati, bi se letna najemnina dvignila s 40 na 70 DEM/m². To bi zneslo 162.120 DEM na leto!

Seveda je v opremo prostora potrebno vložiti še dodatnih 200.000 DEM.

Glede na to da v najboljšem primeru dobra turistična sezona v Portorožu traja največ tri mesece in da se gostinska ponudba iz leta v leto peštri, konkurenca pa se

zaostruje, je 92.640 oz. celo 162.120 DEM letne najemnine za restavracijo v Portorožu tudi za najbolj podjetne in premožne sokrajane prevelik zalogaj.

Za to vsoto bi na primer v sosednji Luciji, v novem trgovskem centru, kjer podjetje "Stavbenik" prodaja nove poslovne prostore v 4. gradbeni fazi za 2.100 DEM za m², za polno letno najemnino velike restavracije v portoroškem objektu "Plaža" postali lastnik 77,2 kvadratnih metrov velikega lokala.

Osebnopodpiram vsak projekt širjenja turistične ponudbe v Portorožu. Upam tudi, da bo lastnik poslovnih prostorov v objektu "Plaža" (Hoteli Palace d.o.o.) vsaj del od najemnin nabranega denarja vložil v obnovo svojih hotelskih zmogljivosti.

Vsem podjetnim najemnikom (upam, da bo med njimi čimveč domačinov), ki so za najem lokalov posegli tudi po dragih posojilih, pa želim vso srečo.

Za vas podatke zbral: David Božič

BELI KRIŽ - BELI KRIŽ - BELI KRIŽ - BELI KRIŽ : "VSE" O BELEM KRIŽU

DREVESA PADAJO, MAR NE ali: Zakaj krajane Belega križa nihče ni vprašal, kaj menijo o odstranitvi stoinvečletne ciprese?

Petega avgusta okoli devete ure je skupinica naših sokrajanov pod vodstvom g. portoroškega župnika, brez kakršnega koli tehtnega pojasnila, z motornimi žagami in sekirami začela neusmiljeno rezati in žagati mogočno cipreso ob kamnitem križu na Belem križu. V pičli urici so zrušili stoinvečletno spremljevalko verskega znamenja, kateremu je cipresa s svojo mogočno krošnjo ves ta čas nudila zavetje. Očitno je za nekatere zavetje predstavljalo le zakrivanje znamenja, zato se je, s sicer dobro zamišljenim obnovitvenim projektom, na eleganten način znebil drevesa.

Način izvedbe te akcije in odnos tistih, ki so v njej sodelovali, so me kot krajana prizadeli, zato sem se napotil v občinske institucije in se pozanimal o njeni legalnosti.

Na Medobčinskem zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine v Piranu so povedali, da so izvajalcu dali soglasje k projektu obnove sakralnega spomenika, ki je pod spomeniškim varstvom.

Na žalost pa stara cipresa podobne zaščite ni bila deležna. Po metodologiji za varstvo kulturne dediščine bi lahko tudi sami krajani dali pobudo in predlog za zavarovanje drevesa, česar pa se, tudi zaradi nevednosti nas vseh, nihče ni spomnil.

Na zavodu so sicer izvajalcu priporočili, naj drevo pri obnovi spomenika ne pade, če to ni nujno potrebno.

Investitor (portoroški župnijski urad) je v zameno za cipreso predvidel nasaditev treh mladih dreves v ozadju obnovljenega spomenika, ki pa bodo dosegla dimenzije stare ciprese šele čez nekaj desetletij.

Na zavodu so nas še spomnili, da se že skoraj dve leti s KS Portorož in občino dogovarjajo, kaj storiti z 80 let staro poševno rastočo PINIJO PRED STAVBO SPLOŠNE PLOVBE V PORTOROŽU, ki se nevarno nagiba nad lokalno cesto. Po zadnjem strokovnjakovem mnenju bi bila tudi podpora z nosilci zamen, saj so poškodovane korenine v asfaltni oblogi brez kakršne koli opore.

Zanimivo je, da viseča pinija, enako kot belokriška cipresa, ni zavarovana. Kljub temu pa se je lastniku zemljišča pri iskanju rešitve za borovec zdelo potrebno povabiti k sodelovanju preko KS vse zainteresirane krajane.

Po razgovoru na zavodu sem se napotil še na občino, kjer so povedali, da vložena prošnja za dovoljenje za priglasitev del pri obnovi belokriškega križa še ni dobila soglasja, ker izvajalec (župnijski urad) še vedno ne izpolnjuje prvega pogoja - to pa je uradno dokazano lastništvo nad zemljiščem, ki meri 70 m² in je v denacionalizacijskem postopku. Dejstvo je, da je župnijski urad z veliko naglico, brez dovoljenja za priglasitev del, začel z gradbenimi deli na zemljišču, ki je uradno še v občinski lasti.

Zanimivo je tudi, da je bil projekt obnove spomenika le informativno predstavljen KS Portorož oz. predsednici Komisije za urbanizem g. Ani Jontez v zadnjih dneh julija, dela pa so se s sunkovito naglico začela že 5. avgusta.

Tako da KS niti uradnega mnenja časovno ni uspela podati, kaj šele sklicati sestanek s krajani oz. Komisijo za urbanizem.

Ob vsem tem se sprašujem ali me kot krajana - razen z majhnim plakatom pred Marketom na Belem križu - res nihče ni mogel obvestiti o namenih investitorja, če se že ni utegnil ali želel preko sestanka z nami krajani seznaniti z našim mnenjem o projektu obnove spomenika.

Oseбно menim, da je bilo cerkveno znamenje dolga leta prepuščeno samo sebi in tudi prepotrebno obnove, vendar ne na račun popolnoma zdravega sto let starega drevesa, ki je imelo za marsikoga večji pomen kot sam spomenik.

Predvsem pa se ne strinjam z načinom poteka obnovitvene akcije - to je z načinom izvršenih dejstev! Vsaj mislil sem, da takšne metode obnašanja do soljudi in narave ne sodijo več v našo sedanost, ampak so za vedno odšle v ropotarnico zgodovine.

David Božič

DRUGAČEN BELI KRIŽ ALI CESTA KROJI ZIVLJENJA

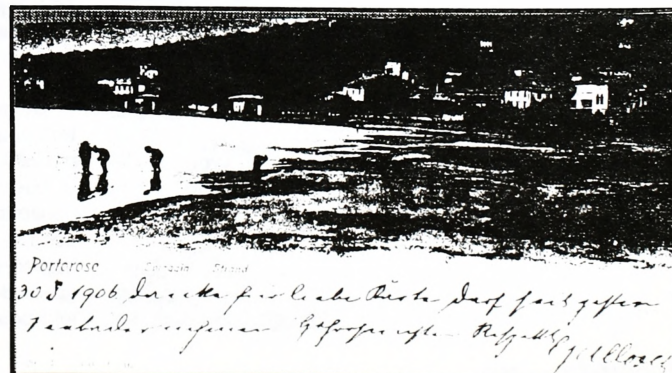
Beli križ ponuja od velikega šmarna nekoliko drugačno podobo. Ciprese ob spomeniku resda ni več, toda če bo prostor zaživel tako, kot si je zamislil portoroški župnik Franc Prelc - s tekočo vodo, klopmi... - bo pomenil tudi pridobitev za kraj.

"Le kako", se ob tem mnogi sprašujemo. Lahko bi pomenil prvi korak k oživiljanju in spreminjanju podobe naselja, predvsem njegovega središča. Najprej bi morali urediti prometni režim. Po urejanju kar križi križišče pred trgovino in gostilno. Le kolikokrat se vozniki jezijo nad tistimi, ki se jim tako zelo mudi v gostilno, da ne utegnejo pravilno parkirati. Zdi se, da je nepravilno parkiranje pretrdovraten voz za odgovorne. Tudi pajek in prometni policaji so le redko gostje omenjenega križišča. Vozniki pogosto mimo naselja drvijo z nezmanjšano hitrostjo. Tako tudi ogledalo na križišču ceste od Strunjana do Portoroža ne pripomore kaj dosti k varnosti na cesti. Ne pozabimo, da prav po tej cesti veliko malčkov koraka v šolo.

Krajani so že velikokrat zahtevali ureditev Belokriške ceste. Ta postaja (in bo vse bolj) pomembna prometna povezava Pirana z ostalimi obalnimi kraji. Toda kljub temu ob cesti še vedno ni urejenih pločnikov in javne razsvetljave, ki bi bistveno prispevali k varnosti pešcev. Prebivalci Šentjan so nas ob tem opozorili, da so pred tedni resda dobili boljšo električno napeljavo, toda svetilke še niso zasvetile. Sprašujejo se, kdaj bodo deležni javne razsvetljave.

Da bi kraj zaživel, ne potrebujejo le gostiln in trgovin, temveč še marsikaj drugega. Ob ustrezni podpori odgovornih in treznemu načrtovanju kraj namreč ponuja dovolj možnosti.

S.P.

PORTOROŽARIJE - PORTOROŽARIJE - PORTOROŽARIJE - PORTOR

Dobro leto že stoji informativna tabla pred (zdaj že bivšim) "Kaštelom", ki ni (naj ne bi bila) čisto navadna tabla z običajnim načrtom kraja. Tabla ima namreč vgrajen elektronski mehanizem, ki naj bi turistom s pritiskom na ustrezne gumbje "razsvetil" pot do zanimivih ciljev v Portorožu in bližnji okolici...

Informativna tabla (o kateri smo v "Portorožanu" že nekajkrat pisali) pa še zmeraj ni začela delovati! In očitno ni nikomur mar za to "drobno" lepотно napako... ("ELEKTRONSKA" INFORMATIVNA TABLA ALI NEZAVEDNO JE SPREGOVORIL: "V PORTOROŽU NIMAŠ KAM!")

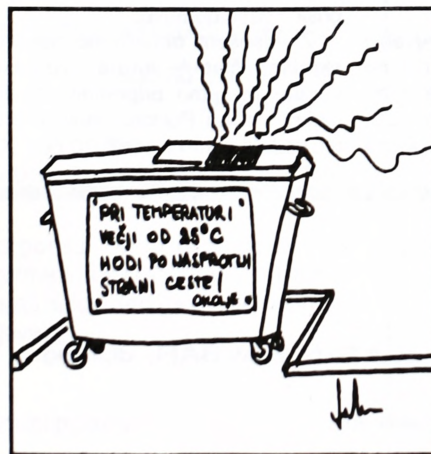
V letošnjem programu Komunalnega podjetja "Okolje" Piran je predvideno tudi pranje ulic v Portorožu..., ki pa vode in čistil že dolgo niso občutile.

Portorožanom ne preostane drugega, kot da organizirajo procesijo in poprosijo boga za dež. (DEŽ JE ZASTONJ, KOMUNALA PA...)

INDIJANCI BODO POSKRBELE ZA DEŽ, MI PA ZA RAČUNE OBČINI ...

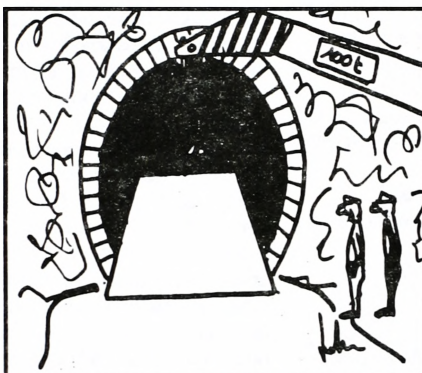
Neprijeten vonj (beri smrad) se je letošnje poletje pogosto širil tudi okoli zabojnikov za odpadke, posebej ko je "zakuhalo" do 35°C in so bili prepolni.

Na "OKOLJU" so bili medtem najodgovornejši večinoma na zasluženem dopustu, "neposredne skrbnike za krajevno snago" pa je najbrž tudi kdaj "stisnila" vročina v kakšno senco! (KO MUCA POČIVA, MIŠI - TUDI POČIVAJO!)

Ob Belokriški cesti, pri transformatorski postaji, je neprevidni voznik že lansko leto podrl občestni zid. Nekdo je sicer zid za silo sestavil, vendar ima mimoidoči občutek, da se bo zdaj zdaj sesul. (ZAKAJ VOZNIKU BELEGA "JUGA" NIHČE NE REČE, NAJ POPRAVI ZID?)

Odkar je asfaltiran in osvetljen, postaja predor pod Valetu priljubljena peš pot - bližnjica do Strunjana. Vendar se skozi predor ne sprehajajo radi zgolj pešci in kolesarji! Kljub prometnim znakom, ki prepovedujejo vožnjo skozi predor, kljub fizičnim oviram pred njegovim vhomom vozijo skozenj tudi avtomobili in motoristi. Lastnoročno skotalijo kamnite ovire v občestni jarek in zdrvirjo na drugo stran! (PEŠCI IN KOLESARJI, UMAKNITE SE, PRIHAJAM MOTORIZIRANI JAZ!)

PA NAJ SE TEGA POSKUSIJO VRECI V JAREK!

Po nekaterih portoroških ulicah se boste najlažje orientirali s pomočjo zabojnikov za smeti. Nekatere hiše so namreč celo brez hišnih števil, tiste, ki jih imajo, pa so brez imena ulice. Tako je skupina turistov po dolgotrajnem iskanju ulice Pod anteno - odkrila njeno ime na enem od uličnih zabojnikov za zbiranje odpadkov. (ZA KAJ VSE SLUŽIJO ZABOJNIKI?!)

IN CE SMETNJAKA SLUČAJNO NI, VAM LAHKO POSODIMO SEKSTANT, TABLICE, TOČNE KORDINATE IN NAVODILA ZA UPORABO...

že več let krajanji zahtevajo ureditev prehoda za pešce na Valeti. Morda bi bilo ob začetku šolskega leta umestno razmisliti o tem, saj tudi od tam šolarji hitijo v šole. (ŠE BREZ PREHODA ZA PEŠCE...)

Ali so tudi pajki "horukarski"? Tako so nas spraševali krajanji in se pritoževali nad prometnim neredom v centru Portoroža. Pohvalili so učinkovitost pajka, ko v nekaj pičlih minutah izginejo domala vsi prekrškarji. No, pa kaj ko to ne zaleže veliko, saj je že naslednji dan vse po starem. Pajka tako in tako ne bo več dni na spregled, avtomobili pa bodo spet brezskrbno parkirani ob "Termah", na avtobusnih postajah, in še bi lahko naštevali. ("PAJEK" DELA PO "UDARNIŠKO")

Sezona se je resda iztekla. Do prihodnje pa bi lahko turistični delavci, seveda ob pomoči komunalnih, lahko razmislili o tem, kako bi zajezili smrad, ki se poleti neusmiljeno dviga iz kanalizacijskih jaskov. (KRAJANI PREDLAGAJO POSEBNE DUŠILCE - UREDNIŠTVO PA NAVADNE ŠČIPALKE...)

Nekateri krajanji pravijo, da dejansko škodljiv hrup v Portorožu ne prihaja iz turističnih objektov, pač pa od nekulturnega pijančevanja preko cele noči. Občani menijo, da so njihovi klici na policijo že prava farsa, saj policisti zgolj ignorantsko odgovarjajo: "Kaj pa naj naredimo? Ali naj ostanemo celo noč v gostilni?" (ČE POLICAJI NE MOREJO PIJANIM RAZGRAJČEM DO ŽIVEGA - KDO NAJ ZAVIHA ROKAVE?)

Lani so se krajanji, ki živijo okoli "Kaštela", dvignili protihrupu in neredu na tej tržnici... Letos pa drugi (predvsem sobodajalci) pravijo, da je več njihovih gostov pogrešalo "Kaštel". (COME BACK "KAŠTELA"??)

V času kislih kumaric so Primorske novice v nadaljevanjih objavljale članke o ideji, da bi se nekeje v Piranskem zalivu nasulo otoček (potem se je pojavila še ena nova ideja - o bazenu - umetnem jezeru na rtu Seča). No, ideja o otočku je vzbudila tudi nekaj pomislekov - npr. da bo otok prekal morske tokove.

"Portorožan" vam ponuja svojo idejo o PLAVAJOČEM otoku "Sv. Andreja", ki se lahko seli po vsem Piranskem zalivu, pa še v Koprščino lahko zapluje. (PLAVAJOČI ("SV).ANDREJ")

NA NIZKI RAVNI - nadaljevanje

Zadnjič sem navedel, da je bilo gradivo za skupščinsko sejo 2.7.'92 pripravljeno na nizki ravni. Tokrat povzemam gradivo iz "Problematike turizma v letu 1992 in aktivnosti pristojnih organov in organizacij v občini Piran za njeno razreševanje".

Leta 1991 (vojna!) smo imeli penzijskih nočitev kot leta 1970 (ko je bila v Portorožu "gradbena fronta" in starega Portoroža ni bilo več - novega pa še ne). Izvenpenzijskih nočitev je bilo toliko kot leta 1962.

Tudi letos je močno čutili posledice vojne v Sloveniji in sedanjih vojnih razmer na Hrvaškem ter v BiH. Prvič kaže iniciativo občina, konkretno prek odbora za turizem pri izvršnem svetu občinske skupščine. Odbor je med drugim ugotovil:

- a) da je najbolj pereč promet,
- b) da so hudo moteče preglasne glasbe.

Predlaga: gradnjo parkirnih hiš v Piranu in Portorožu; selitev skladišč soli ter ureditev parkirišča (to ni jasno); uvedbo parkirnine na štiripasovnici v Portorožu; policijo poziva k ostrejšemu ukrepanju; predlaga postavitev "ležečih policajev" (vodoravnih fizičnih zaprek, ki voznika prisilijo, da vozi počasi). Dalje je formuliral (odbor za turizem) še deset točk: glede krajev prireditve; točenja alkohola mladoletnikom; dela policije; načinu ukrepanja proti "vrečarjem"; informativnih tabel; potepuških psov in mačk; spremembe rabe "Kaštela"; hitrejšega poslovanja sodnih organov in apelira na Ministrstvo za notranje zadeve za pomoč. Izvršni svet SO nalaga inšpekcijskim službam, da pripravijo predloge za spremembe in dopolnitve predpisov. Da je zaposlenih nekaj novih komunalnih inšpektorjev, so poročala že javna občila.

Ponavilja ugotovitev, da smo slabo organizirani.

Sedaj potrebujemo še predlog, kako naj se bolje organiziramo.

Za letos napovedujejo, da bomo imeli 55 % nočitev v primerjavi z letom 1990. Turistična taksa je od januarja do maja navedla 5,9 milijona SIT.

Tristota obletnica Tartinijevega rojstva je prispevala k promociji našega turizma. Zlasti je povezana z letošnjo pojačano oglaševalno dejavnostjo v Italiji. Gotovo je reklamiranje prispevalo, da je italijanskih gostov letos sorazmerno največ, zlasti pa več kot prejšnja leta.

Za oglaševanje so (20 milijonov SIT) prispevala hotelska podjetja, Igralnica, občina je dala 5 milijonov SIT, nekaj je dala tudi Republika, a ni še znano koliko.

Nič pa niso prispevala trgovska podjetja, obrtniki, sobodajalci. In vendar tudi vsi ti neposredno dobivajo nekaj od turistične pogače. Tudi kmetje turistom lahko prodajo dobesedno "vsako figo". Turisti "prinesejo trg" dobesedno na naš domači prag. Če turistov ni, tudi breskev in vsega ostalega ni komu prodati. In tako smo spet pri naši (ne)organiziranosti. Le-ta mora seveda temeljiti na gospodarskem interesu. Zato je nujno, da vsi, ki imajo od njega neposredno korist, prispevajo tudi za stroške vabljenja in dobrega počutja turistov.

Razprava v skupščini o gradivu za razvoj našega turizma se je v glavnem nanašala na tretji del, to je na vprašanja promocije, o čemer prihodnjik. Bilo je 15 diskusij. Govornikov je bilo devet, ker je eden govoril štirikrat, trije po dvakrat, ostali po enkrat.

V zaključnem povzetku je predsednik skupščine med drugim povedal takole: "... danes sem slišal eno primerjavo, ki potrjuje moja razmišljanja v tej smeri, da **kar smo slišali, smo vedeli** (podčrtal D.Puh) in to primerjavo sem slišal v tem, da kramp imamo, ljudi da poprimejo za ta kramp tudi; vemo, da je treba kopati kanal; nismo pa vedeli, v katero smer ga je treba kopati."

dalje prihodnjik

Dušan PUH, st.

PRIMORJE '92: TRETJI RAZISKOVALNI TABOR ZA MLADE Z MOTNJAMI VIDA

Od 29. julija do 9. avgusta so bila vrata osnovne šole "Ciril Kosmač" v podružnici Portorož široko odprta mladim raziskovalcem. V šoli in njeni okolici so imeli mladi svoj začasni dom, južno pobočje Belega križa, urbano urejeno in umaknjeno turističnemu vrvežu priobalnega pasu, je zaživelo z mladimi raziskovalci. Po opravljeni mikro in makro orientaciji so mladi obvladali gibanje v novem okolju. Pestrost arhitekturnega okolja jim je omogočila mnogotero izraznost.

Tretji raziskovalni tabor v Primorju je del kontinuiranega raziskovalnega družjenja in spoznavanja slovenskega geografskega prostora, začetki segajo v leto 1990, ko se je učitelj in vzgojitelj mladih v srednji šoli za slepe in slabovidne v Škofji Loki, **Jure SVOLJŠAK** odločil zbrati mlade na prvem raziskovalnem taboru na Tinju in slovenjebistriškem Pohorju. Leta 1991 se je trinajst mladih zbralo v zgornjem Posočju. Za Primorje '92 se je prostovoljno prijavilo osemnajst mladih iz različnih krajev Slovenije. Šolajo se v srednji šoli za slepe in slabovidno mladino v Centru slepih v Škofji Loki, v normalnih srednjih šolah, so študentje humanističnih smeri na univerzi v Ljubljani. Eden od udeležencev letošnjega raziskovalnega tabora je vključen v poklicno rehabilitacijo v Centru slepih v Škofji Loki, ena udeležena pa v Zavod zaprtega tipa v Črni na Koroškem.

Spoznavali so značaj submediteranske Slovenije, odhajali so na kraški rob, Bržanijo, dolino reke Rižane, Šavrine, nazadnje so pristali v priobalnem pasu. V neposrednem stiku so pod vodstvom mentorjev raziskovali v geografski, geološki, biološki, etnološki, zgodovinski, umetnostno-zgodovinski skupini. **Tedaj, ko si prikrajšan za vid, si moraš stvari približati v neposrednem stiku.**

Biti slep lahko pomeni največjo možno osamo in odmaknjenost od družbe. Podati roko pomoči je vrlina človekove kulture in humanosti. **Klara COLJA, Tanja ČERNE, Irena**

HERGAN, Blaž KOMAC so bili stalni mentorji posameznih skupin. Pridružili so se jim strokovnjaki **prof. dr. Stanko BUSER, mag. Milan OROŽEN ADAMIČ, dipl. etnolog Jože REHBERGER**, samostojni raziskovalec **ornitolog Iztok ŠKORNIK, dipl. biolog v Morski biološki postaji Lovrenc LIPEJ, zgodovinar Darko DAROVEC, dipl. biolog Tatjana POŽAR, vodja kleti Vina Koper Darko ERHETIČ, vodnik po Luki Koper g. PRETNAR, dipl. ing. Damir ČENDAK** (vodja razvoja nove tehnologije v solinah "Droge"), **Steffano LUSA** (Skupnost Italijanov Piran), g. **PJAŽA** (Ladjedelnica Izola), **Rikardo ČUBER** (marikultura "Lera"), člani posadke hitrega čolna mejne policije M44, čolnar **Branko, gasilca g. BANKO in g. KOCIJANČIČ**. Večere so mladim raziskovalcem obogatili pisatelj **Marjan TOMŠIČ, prof. Alferija BRŽAN, dr. Milan KREK, mornar g. PRETNAR**.

Raziskovalni tabor Primorje '92 se je 9. avgusta končal s predstavitvijo raziskovalnega dela mladih udeležencev tabora, ki so pokazali tudi najosnovnejše pripomočke, ki jih uporabljajo v vsakdanjem življenju in predstavitev popestrili s kratkim kulturnim programom.

Jure Svolfšek

P r i p i s u r e d n i š t v a :

Sestavek o raziskovalnem taboru za slepe in slabovidno mladino "Primorje '92" nam je poslal **Jure SVOLJŠAK** (Virnaše 1, Škofja Loka), ki je na koncu pripisal še naslednje: "V Portorožu mi je prišel v roke "Portorožan". Bili smo med vami. Z vami bomo v urbani odtuženosti doseljenih Portorožanov le z vašim glasilom. Na naših dosedanjih zaključkih se je zbralo po sedemdeset ljudi. Tokrat štirje. Toda s "Portorožanom bomo prišli v vaše domove..."

Z veseljem objavljamo nekoliko skrajšan članek Jureta Svolfšaka, vendar moramo pripomniti, da žal najbrž večina Portorožanov ni prav nič vedela o tem taboru.

VARING d.o.o.

varstvo pri delu
inženiring - consulting

ZLATAN RAVBAR, dipl. ing.

86320 Portorož, Lepa cesta 40
Tel.: 066/73-043

ŠPORTNO - REKREATIVNA TEKMOVANJA OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Rudi letos vas vabimo, da se udeležite športno - rekreativnih tekmovanj, ki jih organizira Športna zveza Piran v sodelovanju s klubi in društvu.

Tekmovanje v malem nogometu smo že izvedli (Teden športa v Sloveniji).

Ostala tekmovanja bodo od 1.10. do 11.10.1992.

Tekmovanja bomo organizirali v naslednjih panogah:

- odbojka (ženske),
- balinanje,
- streljanje,
- kegljanje (tekmuje se za pokal predsednika S.O. Piran - prosimo zmagovalne ekipe prejšnjega leta, da nam do 30.9. vrnejo PREHODNI POKAL),
- odprto občinsko prvenstvo v teku (Kros), če bo dovolj prijav (kategorije bodo iste kot na republiškem prvenstvu v krosu).

Pravico do nastopa na teh tekmovanjih imajo delavci, zaposleni v podjetju ali enoti s sedežem v občini Piran oziroma občani Pirana.

Prijavnina za posamezno tekmovanje:

ODBOJKA 600,00 SIT
četrtak, 1.10.

BALINANJE 400,00 SIT
petek, sobota, 9. in 10. 10.

STRELJANJE (ekipa) 400,00 SIT
torek, 6.10.

KEGLJANJE 600,00 SIT (ženske)
900,00 SIT (moški)
nedelja, 11.10.

TEK 100,00 SIT
sobota ali nedelja, 10., 11. 10. 1992.

Razpored in propozicije za posamezna tekmovanja vam bomo poslali naknadno (po prejemu vaše prijave).

Športni pozdrav!

ŠPORTNA ZVEZA PIRAN
portorožan

PORTOROŽANOV JEZIKOVNI KOTIČEK:

Spoštovani Cap.Franjo,

ne, s tako reklamo si ne boste pridobili potnikov!

Dvojno medvedjvo uslugo ste si naredili, Cap.Franjo, ko ste to skrupcalo dali natisniti: prvič, tujci ga ne razumejo, ker je sporočilo polno pravopisnih, slovničnih, jezikovnih, stilističnih... napak, drugič, sami sebi oz. svoji ladji ste pokvarili "image" oz. blagovno znamko.

Jaz že ne bi zaupala kapitanu, ki ni neomajno gotov tudi v pismenosti! V turizmu pa gresta zaupanje in blagovna znamka z roko v roki, mar ne!

Na uho pa še to: mnogo prevajalcev je brez dela. Dragi niso, na svoj posej pa se spoznajo!

Brez zamere

Vida Robida

NOVO **NUOVO**

VSAK DAN OD 20⁰⁰ DO 24⁰⁰
 JEDEM TAG VON 20⁰⁰ BIS 24⁰⁰
 OGNI GIORNO DALE 20⁰⁰ ALE 24⁰⁰
 EVERY DAY FROM 20⁰⁰ TO 24⁰⁰

M/Y VILLA RUBIN

V PORTOROŽU NA POMOLU
 SUL MOLO DI PORTOROSE
 BELMEEN IH PORTOROŽ
 IN THE PORT OF PORTOROŽ

SARDELE KALAMARI POMFRITES PIJAČE
DRINK GETRANKE BIBITE FRESCH

Z LADJO ORGANIZIRAMO DNEVNE
 IN NOČNE IZLETE Z OGLEDOM
 SLOVENSKE OBALE IN KOPANJEM.

CON LA NAVE ORGANIZIAMO GITE
 NOTTURNE E GIORNALIERE, CON
 VISITA DELLA COSTA SLOVENA
 E CON IL BAGNO.

WE ARE ARRANGING DAY AND NIGHT
 BOAT EXCURSION ALONGSIDE THE
 SLOVENIAN COAST PANORAMA SITE
 SEEING WITH SWIMMING POSSIBILITIES.

MIT DEM SCHIFF ORGANISIEREN WIR
 TAGLICHE UND NACHTE AUSFLUG UND
 MIT DER BESICHTIGUNG SLOWENISCHE
 KUSTE UND MIT BADEN.

INFORMACIJE IN REZERVACIJE NA POMOLU PORTOROŽ
 INFORMAZIONI E PRENOTAZIONI SUL MOLO DI PORTOROSE
 INFORMATIONS UND ANMELDUNG BEI HAFEN IN PORTOROŽ
 INFORMATION AND BOOKING IN THE PORT OF PORTOROŽ

HVALA ZA OBISK
 GRAZIE DELLA VISITA

CAP.FRANJO tel.: 76-357
 066 76-356

NEU **NEU**

julij & avgust '92

13

SPOŠTOVANI,

DOVOLJTE NAM, DA SE VAM PREDSTAVIMO:

SMO PODJETJE, KI OPRAVLJA GOSTINSKE STORITVE. POSLUJEMO V PROSTORIH T.I. "KLUBA POMORŠČAKOV" V 2. NADSTROPJU POSLOVNE STAVBE SPLOŠNE PLOVBE, OBALA 55 V PORTOROŽU.

VAM, VAŠIM POSLOVNIM PARTNERJEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM BOMO POSTREGLI Z RAZLIČNIMI JEDMI PO NAROČILU IN KAKOVOSTNIMI VINI, VSE PO KONKURENČNIH CENAH.

VSAKODNEVNO VAM LAHKO PONUDIMO TOPLE MALICE IN KOSILA (MENU) PO UGODNIH CENAH.

ČE BOSTE ŽELELI PRAZNOVATI ROJSTNI DAN, POROKO, ŽIVLJENJSKI JUBILEJ..., VAS BOMO POGOSTILI.

V OKVIRU NAŠE RESTAVRACIJE JE TUDI TERASA, KJER OB IZBRANI HRANI IN PIJAČI LAHKO UŽIVATE V PRIJETNI SENCI IN ZELENICAH LEPO UREJENEGA PARKA TER POGLEDU NA PORTOROŠKI ZALIV. SAMO NEKAJ KORAKOV VSTRAN JE MUZEJ, KJER SI LAHKO OGLEDATE STALNO POMORSKO ZBIRKO, PRAV GOTOVO ZANIMIV OGLED ZA VAS IN VAŠE GOSTE.

PRIČAKUJEMO VAS VSAK DAN, RAZEN NEDELJE, OD 9.00 DO 23.00 URE. PRIDITE IN PREPRIČALI SE BOSTE, DA JE PRI NAS KAKOVOSTNO IN UGODNO. POKLIČITE IN SE OSEBNO DOGOVORITE GLEDE VAŠIH ZAHTEV IN REZERVACIJ, NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 73 881, INT. 292 ALI 295.

SE PRIPOROČAMO IN KMALU NA SVIDENJE!

FOTO COLOR
LABORATORIJ
Obala 43
PORTOROŽ

Razvijanje filma in izdelava fotografij
V ENI URI.

Sviluppo pellicola e stampo
IN UN'ORA.

EXPRESS izdelava slik za dokumente.
Stampe IMMEDIATE per fototessere.

UGODNO UGODNO UGODNO
Razvijte pri nas 5 filmov in 6.
vam razvijemo zastonj (skupaj s
slikami)!

*26.000 prvošolcev
je prvega septembra
prvič sedlo v šolske klopi. Večina med
njimi nima sreče, da bi hodila v šolo,
v prijaznem, varnem okolju,
daleč od prometnega vrveža.*

Adriatic
zavarovalna družba d.d.
assicurazioni s.p.a.

Zato, ko boste ob cesti zagledali gornji znak upočasnite vožnjo. Vozite previdno, kajti v bližini so šolarji.

Prve tri septemberske tedne bodo ti znaki označevali prometno najbolj izpostavljene šolske poti.

Še enkrat, počasneje je varneje!

**AVTOMOTO DRUŠTVO "PINKO TOMAŽIČ"
PIRAN
Autocamp Strunjan**

zagotavlja v svojih storitvenih dejavnostih:

- kvalitetno poučevanje kandidatov za voznike motornih vozil B-kategorije,
- servisne usluge na vozilih "Zastava" in Volkswagen",
- članstvo AMZ Slovenije,
- kolesarske tečaje za učence osnovnih šol,
- počitnikovanje v Autocampu v Strunjanu s turističnimi uslugami.

VSE TO PO ZMERNIH IN UGODNIH CENAH.

Za vse podrobnejše informacije kličite na telefon: 78-638 - recepcija.

Rižanski vodovod Koper obvešča, da se je oddelek rajona Piran iz Grudnove ulice 2 preselil v Izolo (ob novi rezervoar San Simon - Pod vinogradi) in oba oddelka združil v skupno organizacijsko enoto - rajon Izola.

"Vodovodarji" pravijo, da je bilo to potrebno zaradi boljše in racionalnejše organizacije poslovanja (po domače bi verjetno temu rekli "šparanje"), zaradi boljšega nadzora novozgrajenega sistema in objektov na njem ter tudi zaradi boljših delovnih pogojev.

AVDITORIJ - PROGRAM - AVDITORIJ - PROGRAM - AVDITORIJ - PROGR

11. in 12. septembra sta bila Piran in Portorož v znamenju lepe besede in glasbe:

- v Tartinijevi hiši v Piranu je potekal Mednarodni muziko-loški simpozij z naslovom "Tartini '92" - strokovno srečanje muzikologov, ki sodi v praznovanje 300-letnice rojstva Giuseppa Tartinija;

- 12. septembra pa je bil v STOLNI CERKVI V PIRANU drugi GALA KONCERT TARTINIJEVE GLASBE. Po odličnem koncertu, ko je italijanski violinist Uto Ughi 3.maja do zadnjega kotička napolnil piransko Stolnično, se nam je tokrat predstavil posebej za to priložnost sestavljeni komorni orkester naših najboljših glasbenikov z imenom "SLOV ENSKI SOLISTI", pod vodstvom dirigenta Marka Muniha. Orkester in mednarodni priznani solisti: Federico Agostini-violina, Igor Ozim-violina, Miloš Mlejnik-violončelo in Stanko Arnold-trobenta, so izvajali Tartinijevo glasbo. Ker je bilo veliko zanimanje za koncert, je bil tudi tokrat na Tartinijevem trgu veliki video ekran. Cena vstopnice je bila 1500 tolarjev.

11. septembra smo v Piranu in Portorožu lahko doživeli nekaj literarnega utripa Mednarodne literarne nagrade "VILENICA 92", ki

sta jo organizirala Društvo slovenskih pisateljev in kulturni center Srečko Kosovel iz Sežane. V letošnjem letu so si organizatorji želeli tradicionalno privedev približati tudi obalnemu občinstvu in sicer s tiskovno konferenco v Avditoriju, na kateri so predstavili letošnjega nagrajenca Miroslava Kundero, in z literarnim večerom v piranskem Križnem hodniku.

* DOBRI FILMI SO TUDI V SEPTEMBRU na sporedu vsak petek in nedeljo ob 21.00. , vreme pa je tisto, ki določa kraj predvajanja. Vstopnina v septembru ostaja 200 SIT.

Najavljamo še koncert, ki bo v soboto, 3.oktobra, v piranski Stolnici: ob povratku originalne Tartinijeve violine z enomesečne koncertne turnee v Benetkah, se nam bo predstavljal izvrsten komorni orkester "INTERPRETI VENEZIANI". Tudi vstopnice za ta koncert so že v predprodaji na istih mestih kot vstopnice za koncert 12. septembra. Cena: 1500 SIT.

Obalne galerije Piran .- Obalne galerije Piran - Obalne galerije Piran RAZSTAVNI PROGRAM za jesensko in zimsko obdobje 1992

	september	oktober	november
MEDUZA KOPER	Milivoj Bijelič	Slavko Furlan	Alberto Burri
LOŽA KOPER	skupina NSK IRWIN	JORG Immendorff	Alberto Buri
MESTNA GALERIJA P I R A N	Ex-tempore slikarski 14.IX- . - 20.IX.	zbirka Ribnica	Dnevi arhitekture 27., 28., 29. XI. 92

prostovoljni prispevki * prostovoljni prispevki * pro

ZA TO ŠTEVILKO "PORTOROŽANA" SO PRISPEVALI: 200 tolarjev bralka s Fizin, ki pa želi ostati anonimna, Majda BRAGHIERI z Vilfanove ul. 500 SIT, Nevenka ŠTRKALJ s Fizin 200 tolarjev, 1.000 tolarjev družina TROHA z Obale, iz Lucije Elizabeta ZUPAN 50 SIT, darovalka z Belokriške ceste, ki želi biti neimenovana 1.000 tolarjev, prav toliko Ivan MEDOŠ s Senčne poti, od koder je prispevala tudi Hilda ZUPANK 500 tolarjev.

"Portorožan" se vsem zahvaljuje in se še priporoča! Za "Portorožana" lahko prispevate osebno v tajništvo KS Portorož (l. nad. levo) ali po položnici na žiro račun KS PORTOROŽ ŠTEV.: 51410-645-50022 s pripisom "Za Portorožana".

ENOTA PIRAN

CENJENE STRANKE VABIMO, DA NAS OBIŠČEJO V NOVIH PROSTORIJIH V PIRANU, ROZMANOVA 7 ALI POKLIČEJO /TEL. 73-873/ IN SICER
VSAK TOREK OD 15.00 DO 17.00 URE.
V prostorih naše enote v Kopru, Cankarjeva 33 (tel. 21-258) pa poslujemo
VSAK DAN OD 8.00 DO 18.00 URE.

portorožan

Številka / numero 8-9 • september /
settembre '92 • letnik / anno II

PORTOROŽAN je vpisan v register časopisov pri Ministrstvu za informiranje pod registrsko številko 990. V časopisnem svetu so: Nataša Benčič-Jelačin, Branko Simonovič, Majda Vlačič, Alojz Umek, Gustav Guzej.

UREDNIŠTVO časopisa krajanov Portorožana - REDAZIONE del giornale dei cittadini di Portorož: Gustav GUZEJ (glavni in odgovorni urednik / capo redattore e redattore responsabile), Mitja JANČAR, Mirko KOS, Jovan NIKOLIČ, Sijan PRETNAR, Snežna REŠEK, Irina STEGEL, Livia SIKUR ZORMAN; oblikovanje naslovnice / copertina di: Teo TAVŽELJ, dipl. arh.; tehnična ureditev/redazione tecnica: Boris VUK; tisk / stampa: Birografika "BORI" Izola; naklada / tiratura: 1500. IZDAJATELJ / EDITORE: Krajevna

skupnost Portorož / C.L. di Portorož; naslov uredništva: Obala 16, Portorož, Tel. 73046 / Lungomare 16, Portorož, Telef. 73 046. Cena enega izvoda / prezzo di un esemplare: brezplačen / gratuito. V tej številki so sodelovali / In questo numero hanno collaborato: David BOŽIČ, Miloš JOVANOVIČ, Dragica ĐAPA, Doriana KASTELIČ, Elio MUSIZZA, Miran PLVNIK, Dušan PUH, st., Vida ROBIDA, Cesarina SMREKAR, Jure SVOLJŠAK, VINJETE: Sandro SAMBI. ●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●